



Länsstyrelsen
Jämtlands län

Annika Lundmark
010-225 33 44

Yttrande

Datum
2016-11-07

Dnr (anges vid skriftväxling)
502-5350-2016

Miljö- och energidepartementet

Rapport om översyn av förordning om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten (dnr M2016/01874/R)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Jämtlands län instämmer i stort med det resonemang som ligger bakom förslaget att upphäva förordningen. Vi anser dock att utpekandet av fiskvatten enligt förordningen har ett stort värde i det förebyggande arbetet att via tillsyn, tillståndsprovning och samhällsplanering förebygga att skadliga utsläpp till vattenmiljön sker. Att uppnå samma skydds nivå vid ett upphävande av förordningen förutsätter att tillämpningen av vattendirektivet stärks och får större genomslag i rättssammanhang. Vi ser en uppenbar risk att skyddet för utpekade fiskvatten kommer att försvagas, åtminstone under en övergångsperiod, då arbetet med att skydda specifika vatten genom skydd enligt 7 kap. miljöbalken är en långsam process.

Vi ställer oss bakom de förslag till fortsatt hantering av normerna för fiskvatten som beskrivits med undantag för parametrarna uppslammade fasta substanser, fenolföreningar, samt mineraloljebaserade kolväten. För dessa ser vi behovet av att de regleras i HVMFS 2013:19 som särskilda förorenande ämnen. På så sätt nås en starkare koppling mellan miljö kvalitetsnormer för vatten och tillsyn/prövning av verksamheter samt samhällsplanering.

Övergripande synpunkter

Jämtlands län har ett utpekat fiskvatten enligt förordningen; Storsjön-Dammån. Synpunkterna i remissvaret omfattar därför endast de delar av översynen som rör fiskvatten, inga synpunkter lämnas på musselvatten.

Den analys som gjorts anses vara relevant och ha en bra omfattning även om länsstyrelsen inte i alla delar instämmer i den bedömning av fortsatt hantering av normerna som gjorts.

Erfarenheten av tillämpningen av normerna är mycket små i länet. Länsstyrelsen anser trots detta att utpekandet av fiskvatten har ett stort värde i det förebyggande arbetet, att via tillsyn, tillståndsprovning och samhällsplanering förebygga att skadliga utsläpp till vattenmiljön sker. För att få samma värde utan ett specifikt utpekande krävs att tillämpningen av vattendirektivet stärks och får större genomslag i rättssammanhang, speciellt vad gäller frågan kring hur miljö kvalitetsnormerna för ekologisk status ska uppnås. Det bör uppmärksammas att det finns en uppenbar risk att skyddet för utpekade fiskvatten kommer att försvagas under en övergångsperiod då arbetet med att skydda specifika vatten genom skydd enligt 7 kap. miljöbalken är en långsam process.

Arbetet med att formulera bedömningsgrunder inom vattenförvaltningen för de parametrar som identifierats som idag inte ingår i någon annan lagstiftning behöver få hög prioritet så att det inte blir något glapp från det att förordningen upphör att gälla.

Specifika synpunkter

Miljö kvalitetsnormerna för fiskvatten

Uppslammade fasta substanser (sida 20)

Uppslammade fasta substanser (grumling) är en sådan parameter som inte ingår i bedömning av ekologisk status eller ingår i annan lagstiftning. I rapporten föreslås att normen för denna parameter ska ersättas med vägledning. Länsstyrelsen håller med om att det finns ett behov av vägledning för detta men att en vägledning inte kan ersätta en norm utan att det blir en olycklig försvagning i skyddet av vattenmiljön. Problemet med avsaknaden av bedömningsgrunder för suspenderat material har redan påpekats inom vattenförvaltningsarbetet. Denna brist innebär en sämre möjlighet att beakta grumling i tillsyn och provning av verksamheter och planärenden. Det tillfälle som nu ges att inkorporera denna parameter i vattenförvaltningsarbetet för att nå en starkare koppling mellan tillsyn/provning och miljö kvalitetsnormer för vatten bör tas i akt för att gynna effektiva åtgärder i vattenmiljön. Länsstyrelsen anser därför att uppslammade fasta substanser/suspenderat material bör formuleras som särskilda förorenande ämnen och ingå i bedömningen av ekologisk status.

Fenolföreningar samt Mineralbaserade kolväten (sidorna 22-23)

Avsaknaden av koppling mellan miljö kvalitetsnormer och tillsyn/provning av miljöfarliga verksamheter finns även för



parametrarna fenolföreningar och mineraloljebaserade kolväten, som också bör beskrivas som särskilda förorenande ämnen. I rapporten föreslås dock att normerna för dessa kan tas bort då de anses regleras i tillräcklig utsträckning idag. Inom vattenförvaltningsarbetet har behovet påpekats av bedömningsgrunder för fenoler och vanligt förekommande oljeföreningar då dessa ämnen stöts på ute i miljön och regleras i exempelvis kontrollprogram och åtgärdsarbete för förorenad mark. Då det saknas bedömningsgrunder för att utvärdera dessa ämnens effekt på vattenstatusen inom vattenförvaltningen blir det en oönskad diskrepans mellan åtgärdsbehovet som formuleras inom vattenförvaltningen och det verkliga åtgärdsbehovet för att trygga en god vattenmiljö.

Beslut i detta ärende har fattats av länsråd Susanna Löfgren efter föredragning av vattenhandläggare Annika Lundmark. I den slutliga handläggningen deltog även biträdande länsråd Bengt-Åke Strömquist.

Susanna Löfgren

Annika Lundmark

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter."